

Sitran demokratiaindikaattori

Perttu Jämsén, asiantuntija, Sitra

Sitran demokratiaindikaattori avattuna

- Äänestysprosentti eduskuntavaalit
- Äänestysprosentti kuntavaalit
- Väestökyselyssä tunnistetut osallistumismallit
- Väestökyselyssä koetut vaikuttamisen mahdollisuudet kuntatasolla
- Väestökyselyssä koetut vaikuttamisen mahdollisuudet hyvinvointialueen tasolla
- Väestökyselyssä koetut vaikuttamisen mahdollisuudet valtakunnallisella tasolla
- Väestökyselyssä arvioitu viranhaltijoiden ja päättäjien toiminta osallistumisen lisäämiseksi
- Väestökyselyssä esitetty arvio omasta poliittisesta tietämyksestä
- Väestökyselyssä esitetty arvio osallistumisen kehittymisestä
- Päättäjien innostus edistää osallistumisen eri muotoja
- Päättäjien arvio kansalaisten roolin laajenemisesta päätöksenteossa
- Päättäjien arvio kuntansa asukkaiden valmiuksista osallistua nykyistä enemmän päätöksentekoon tai sen valmisteluun

	Äänestys- indeksi	Osallistumis- indeksi	Kokonais- indeksi
Helsingin kaupunki	67	48	57
Pohjanmaan hyvinvointialue	68	45	57
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	65	48	56
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	65	46	55
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	62	48	55
Pirkanmaan hyvinvointialue	64	46	55
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	62	48	55
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	63	47	55
Keski-Suomen hyvinvointialue	62	47	55
Satakunnan hyvinvointialue	63	46	55
Suomi	62	47	54
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	61	48	54
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	63	45	54
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	62	46	54
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	63	45	54
Kymenlaakson hyvinvointialue	60	48	54
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	60	47	54
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	62	45	53
Pohjois-Savon hyvinvointialue	59	47	53
Etelä-Savon hyvinvointialue	60	46	53
Lapin hyvinvointialue	60	46	53
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	58	47	53
Kainuun hyvinvointialue	56	45	51

n=4000 (kansalaiset) ja n=1189 (päättäjät)

Osallistumisindeksi

Skaala 1-100
n=4000 kansalaiset ja
n=1189 päättäjät

Alue	Osallistumisindeksi
Helsingin kaupunki	48
Länsi-Uusimaa	48
Etelä-Karjala	48
Pohjois-Pohjanmaa	48
Päijät-Häme	48
Kymenlaakso	48
Suomi	47
Kanta-Häme	47
Keski-Suomi	47
Vantaa ja Kerava	47
Pohjois-Savo	47
Pohjois-Karjala	47
Varsinais-Suomi	46
Pirkanmaa	46
Satakunta	46
Keski-Uusimaa	46
Etelä-Savo	46
Lappi	46
Pohjanmaa	45
Keski-Pohjanmaa	45
Etelä-Pohjanmaa	45
Itä-Uusimaa	45
Kainuu	45

Osallistumisindeksi sisältää

- Kyselyssä tunnistetut osallistumismallit
- Kyselyssä koetut vaikuttamisen mahdollisuudet kuntatasolla
- Kyselyssä koetut vaikuttamisen mahdollisuudet hyvinvointialueen tasolla
- Kyselyssä koetut vaikuttamisen mahdollisuudet valtakunnallisella tasolla
- Kyselyssä arvioitu viranhaltijoiden / päättäjien toiminta osallistumisen lisäämiseksi
- Kyselyssä esitetty arvio osallistumisen kehittämisestä
- Päättäjien innostus edistää osallistumisen eri muotoja
- Päättäjien arvio kansalaisten roolin laajenemisesta päätöksenteossa
- Päättäjien arvio kuntansa asukkaiden valmiuksista osallistua nykyistä enemmän päätöksentekoon tai sen valmisteluun

Millaiset toimet TÄHÄN indikaattoriin voisivat vaikuttaa?

Viestiminen uusista (ja vanhoista...) osallistumisen mahdollisuuksista ja kokeiluista

+ Aukkaiden tunnistamat osallistumismallit

Aukasosallistumisen **vahva kytkeminen päätöksentekoon**

+ Aukkaiden kokemat vaikuttamisen mahdollisuudet

Konkreettisten **vaikuttamistilanteiden tarjoaminen**, asukas- ja asiakasraadit, -kyselyt, -kuulemiset ja tilaisuudet

+ Aukkaiden arvio osallistumisen kehittämisestä

Vahva poliittinen tahtotila osallistumisen lisäämiseksi ja viestiminen hyvinvointialueesta demokraattisena kokonaisuutena

+ Aukkaiden arvio viranhaltijoiden ja päättäjien toimista osallistumisen lisäämiseksi

**Mikä tieto
toimintaa ohjaa?**

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

